

ΤΑΞΗ: Β΄ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΛΑΤΙΝΙΚΑ

Υπεύθυνη ομάδας Λατινικών: ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΧΑΝΤΖΟΥΛΗ

Επιμέλεια διαγωνίσματος: ΜΙΛΤΟΣ ΣΥΡΜΟΣ

ΚΕΙΜΕΝΟ Α

Caesar propter frumenti inopiam legiōnes in hibernis **multis** conlocat. Ex quibus quattuor in Nervii hiemāre iubet et tribus imperat in Belgis remanēre. Legātos omnes frumentum in castra importāre iubet. Milites his **verbis** admonet: «Hostes adventāre audio; speculatores nostri eos prope esse nuntiant. **Vim** hostium cavēre debetis; hostes enim de collibus **advolāre** solent et caedem **militum** perpetrāre possunt.»

ΚΕΙΜΕΝΟ Β

Tarquinius Superbus, septimus atque ultimus regum, hoc modo imperium perdit. Filius eius Sextus Tarquinius pudicitiam Lucretiae, uxoris Collatini, laedit. Maritus et pater et Iunius Brutus eam **maestam** inveniunt. Illis femina cum lacrimis iniuriam aperit et **cultro se** ipsam interficit. Brutus **ex vulnere** dolore magno cultrum extrahit et delictum punire parat. Populum concitat et Tarquinio imperium adimit. **Liber** iam populus Romanus, duo consules, Iunium Brutum et Tarquinium Collatinum, deligere constituit.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να μεταφραστούν τα δοθέντα αποσπάσματα. (Μονάδες 20)
2. Με βάση την εισαγωγή του σχολικού βιβλίου να αντιστοιχίσετε κάθε στοιχείο της στήλης Α με ένα στοιχείο της στήλης Β.

ΣΤΗΛΗ Α	ΣΤΗΛΗ Β
1. Κικέρωνας	Α. ο πιο καλλιεργημένος ανάμεσα στους Ρωμαίους
2. Ιούλιος Καίσαρας	Β. «Για τη φύση των πραγμάτων»
3. Σαλλούστιος Κρίσπος	Γ. από τους μεγαλύτερους ρήτορες της αρχαιότητας
4. Λουκρήτιος	Δ. καλλιτέχνης του είδους των απομνημονευμάτων
5. Βάρρων	Ε. «Η συνωμοσία του Κατιλίνα»

(Μονάδες 10)

3. Να συμπληρωθούν τα κενά με την κατάλληλη λατινική φράση από τις παρακάτω: **modus vivendi, persona non grata, lapsus linguae, mea culpa, in medias res.**

α. Στο επεισόδιο που σημειώθηκε στη Βουλή ανάμεσα στους βουλευτές, ο βουλευτής της αντιπολίτευσης τελικά αναγνώρισε το δίκαιο του αντιπάλου του αναφωνώντας _____.

β. Μακροπρόθεσμος στόχος όλων των κοινωνικών ομάδων παραμένει η εξεύρεση ενός _____, ώστε να επιτευχθεί η κοινωνική αρμονία.

γ. Ο ομιλητής υπέπεσε σε _____, καθώς ανέφερε ότι η Άλωση της Κωνσταντινούπολης έγινε το 1553.

δ. Ο πρωθυπουργός δήλωσε ότι έδωσε εντολή στο υπουργείο Εξωτερικών να κηρύξει _____ τον πρεσβευτή της γειτονικής χώρας.

ε. Ο Όμηρος στην Οδύσσεια δεν αρχίζει την αφήγηση από την αρχή αλλά _____, ώστε να εξάψει το ενδιαφέρον του αναγνώστη.

(Μονάδες 10)

4. Να αναζητήσετε στο κείμενο Β λέξεις ετυμολογικά συγγενείς με τις παρακάτω: **ποινή, ουλή, διαλογή, μοντέλο, πατρίδα.**

(Μονάδες 10)

5. Να γραφούν οι ζητούμενοι τύποι:

1. **Caesar** : αιτιατική ενικού

2. **hibernis** : ονομαστική πληθυντικού

3. **Milites**: γενική πληθυντικού

4. **Hostes** : γενική πληθυντικού

5. **caedem**: αιτιατική πληθυντικού

6. **Vim** : αφαιρετική ενικού

7. **cultro** : κλητική ενικού

8. **vulnere**: ονομαστική πληθυντικού

9. **pater** : γενική πληθυντικού

10. **consules** : ονομαστική ενικού

(Μονάδες 10)

6. Να γραφούν οι ζητούμενοι τύποι των παρακάτω συνεκφορών:

1. **Legatos omnes** : αφαιρετική ενικού και γενική πληθυντικού

2. **his verbis** : ονομαστική πληθυντικού

3. **dolore magno** : δοτική ενικού

4. **Liber populus** : αιτιατική πληθυντικού

(Μονάδες 10)

7. Να γραφούν οι ζητούμενοι τύποι [για τους περιφραστικούς τύπους να ληφθεί υπόψη το υποκείμενο] :

- **conlocat**: β' ενικό οριστικής Παρακειμένου
- **iubet**: τον ίδιο τύπο στον Συντελεσμένο Μέλλοντα
- **remanēre** : ο ίδιος τύπος στον Παρακείμενο
- **debetis** : η μετοχή Μέλλοντα στο θηλυκό γένος στην ονομαστική ενικού
- **advolāre** : απαρέμφατο Μέλλοντα
- **possunt** : γ' ενικό οριστικής Ενεστώτα
- **perdit**: τον ίδιο τύπο στον Μέλλοντα
- **extrahit** : β' πληθυντικό οριστικής Παρατατικού
- **inveniunt**: β' ενικό οριστικής Μέλλοντα
- **adimit**: γ' ενικό οριστικής Υπερσυντελικού

(Μονάδες 10)

8. Να αναγνωριστούν συντακτικά οι παρακάτω όροι των κειμένων:

Απόσπασμα Α: **multis, verbis, vim, advolare, militum.**

Απόσπασμα Β: **maestam, cultro, se, ex vulnere, liber.**

(Μονάδες 5)

9. α. **filius eius**: Να αναγνωριστεί συντακτικά η αντωνυμία **eius** και να δηλωθεί το είδος της κτήσης (Μονάδες 2). Στη συνέχεια να αντικατασταθεί με τον κατάλληλο τύπο άλλης αντωνυμίας και να καταγραφεί η διαφορά στη σημασία (Μονάδες 3).

(Μονάδες 5)

β. **Liber iam populus Romanus, duo consules, Iunium Brutum et Tarquinius Collatinum, deligere constituit**: Να μετατραπεί η πρόταση σε απαρεμφατική σύνταξη με εξάρτηση από τη φράση: "Tarquinius dicit ..."

(Μονάδες 10)

ΕΥΧΟΜΑΣΤΕ ΕΠΙΤΥΧΙΑ !!!